

Lunds Universitet
Statsvetenskapliga Institutionen
Statsvetenskap

STVK04/05

VT23

Handledare: Martin Hall

SAMHÄLLS-
VETENSKAPLIGA
FAKULTETEN

Byggarbetarna bakom den Globala Staden

En komparativ studie av arbetsförhållanden inom byggsektorn i Qatar
och Singapore

Lovisa Ribbing

Abstract

In this study, the role that construction, architecture and infrastructure plays in efforts to advance within a global hierarchy of cities, as well as effects on the people behind the construction, are explored through the curious cases of Qatar and Singapore. Although drastically different in most cultural, geographical and historical aspects, these two cases demonstrate clear similarities in their strategies to obtain international status and acquire capital. Upon closer examination of the image that these two countries' project to the outside world, and the developments of their urban landscapes, it becomes clear that they are competing within the same arena. Further, stories from migrant workers in the construction industry of each country exposes extensive similarities concerning the lived experience of low-skilled labor force in these wealthy states. The findings of this paper uncover that urban developments within these countries are carried out at the expense of migrant labor rights.

Key words: *Qatar, Singapore, International Image, Branding, Global City, Labor Migration, Labor Conditions, The Kafala-System, Cosmopolitanism*

Word count: 9995

Innehållsförteckning

Abstract.....	1
Innehållsförteckning.....	2
1. Inledning.....	4
1.1 Bakgrund.....	5
1.1.1 Qatar.....	5
1.1.2 Singapore.....	5
1.2 Problemformulering.....	6
1.3 Centrala Koncept & Begrepp.....	6
1.3.1.2 Image & Branding.....	6
2. Litteraturgenomgång.....	7
2.1 Internationell Migration och Arbetsmigration.....	7
2.1.1 Migrantarbetare inom Byggsektorn.....	7
2.1.3 Prekaritet.....	8
3. Teoretiska utgångspunkter.....	9
3.1 Global Cities.....	9
3.2 Image och Branding inom Internationella Relationer.....	9
3.3 Konstruktion och Internationell Image.....	10
4. Material och Metod.....	11
4.1 Materialval.....	11
4.2 Forskningsdesign.....	11
4.3 Operationalisering och analysverktyg.....	12
4.3.1 Fem Dimensioner av Utsatthet.....	13
4.3.2 ILO:s indikatorer för anständigt arbete.....	13
4.3.3 OHCHR: Den Internationella Konventionen om Skydd av Mänskliga Rättigheter för alla Arbetsmigranter och Medlemmar av Deras Familjer.....	14
4.4 Relevans.....	14
4.5 Hypotes.....	15
4.6 Avgränsningar.....	15
4.7 Uppsatsens trovärdighet och kritik.....	16
4.7.1 Validitet.....	16
4.7.2 Reliabilitet.....	16
5. Resultat: Frågeställning 1.....	16
5.1 Qatar.....	16
5.1.1 Global City.....	16
5.1.2 Image & Branding.....	17
5.1.3 Konstruktion.....	19
5.2 Singapore.....	19
5.2.2 Image.....	19
5.2.1 Global City.....	20

5.2.3 Konstruktion.....	20
6. Resultat: Frågeställning 2.....	21
6.1 Qatar.....	21
6.1.1 Den Demografiska Utsattheten.....	22
6.1.2 Den Ekonomiska Utsattheten.....	22
6.1.3 Den Politiska Utsattheten.....	23
6.1.4 Den Juridiska Utsattheten.....	24
6.1.5 Den Fysiska Utsattheten.....	25
6.2 Singapore.....	26
6.2.1 Den Demografiska Utsattheten.....	26
6.2.2 Den Ekonomiska Utsattheten.....	28
6.2.3 Den Politiska Utsattheten.....	28
6.2.4 Den Juridiska Utsattheten.....	30
6.2.5 Den Fysiska Utsattheten.....	31
7. Jämförande Analys och Diskussion.....	32
8. Slutsats, framtida forskning och avslutande reflektioner.....	33
9. Referensförteckning.....	35

1. Inledning

Migration som del av den globala ekonomin har varit ett centralt ämne för ekonomisk forskning under de senaste decenniernas internationalisering. Nationalekonomiska teorier för migrationens mönster och inverkan på länders ekonomier har presenterats i hög frekvens, och en av de som lämnat särskilt avtryck inom fältet är de neoklassiska förklaringsmodellerna. Centrala antaganden är att kapital och arbetskraft är ojämnt fördelade mellan länder, att människor är rationella och agerar för att maximera nytta, och att människor i länder som är arbetskraftsintensiva i förhållande till kapital kommer söka sig till länder som är kapitalrika i förhållande till arbetskraft. På så vis menar de neoklassiska ekonomiska teorierna att arbetsmigration leder till omfördelning och utjämning av skillnader i produktionsfaktorer. Således har den här skolan en optimistisk syn på arbetsmigration som resulterar i ömsesidig vinst (Arango 2000, s. 284-285)

Internationell migration som forskningsområde är interdisciplinärt och bidrag från flera forskningsområden har adderats för att skapa en flerdimensionell uppfattning av migrationens effekter. En av de huvudsakliga kunskapsluckor som de neoklassiska teorierna lämnar är den mänskliga upplevelsen, och den här luckan har på senare tid blivit fylld av forskare från bland annat politiska, juridiska, kulturgeografiska och sociologiska subdiscipliner (Seiger et al. 2020, s. 11-12). Desperationen efter försörjning har visat sig leda till att arbetsmigranter godtar exploativa villkor på sina arbetsplatser i utlandet, och brott mot dessa arbetares rättigheter har blivit ett utbredd problem i de kapitalrika länderna (ILO 2008).

Följande studie undersöker de ekonomiska och politiska incitamenten för att rekrytera utländsk arbetskraft i två kapitalrika länder utifrån ett urbanistiskt perspektiv, för att sedan granska arbetsmigranternas upplevelse i länderna i fråga. Ambitionen är att förstå vilken roll migranter spelar för kapitalrika länders ekonomiska tillväxt, vad följderna blir för de utländska arbetarna, och hur det studerade fenomenet tar sig uttryck i två olika delar av världen.

1.1 Bakgrund

I det här avsnittet presenteras översiktlig bakgrund till de valda fallen för att ge grundläggande historisk, kulturell, demografisk och ekonomisk kontext till undersökningens kommande analyser.

1.1.1 Qatar

I den här uppsatsen kategoriseras Qatar som en *Gulfstat*, vilket är en benämning för de länder på den persiska halvön som kännetecknas av rik tillgång till olja och ekonomier som centrerar kring export av denna olja. Användning av begreppet *Gulfstat* hänvisar till de länder som ingår i Gulfstaternas samarbetsråd (GCC), det vill säga Qatar, Bahrain, Saudiarabien, Förenade Arabemiraten, Kuwait och Oman (Britannica 2023).

Utöver den rika tillgången och exporten av olja, är en utmärkande egenskap för Gulfstaterna att staten mottar och distribuerar oljeintäkterna. I kombination med att länderna präglas av omfattande migration och restriktivt tilldelande av medborgarskap har detta lett till en demografisk fördelning av befolkningen i *migranter* och medborgare, där den senare gruppen får ta del av den generösa välfärden som finansieras av staternas oljeintäkter medan den första utesluts från den. (Khalaf et al 2015, s. 3-4). År 2019 utgjorde migrantarbetare 95% av arbetskraften i landet, vilket motsvarade ungefär två miljoner människor, varav ungefär hälften av dessa arbetar inom byggsektorn. Tillsammans med de cirka 100 000 anställda inom hemhjälpsektorn utgör dessa grupper majoriteten av den lågutbildade och lågbetalda arbetskraften i landet (Human Rights Watch 2020).

I en mätning av Freedom House från 2023 mottog Qatar låga poäng, både för politiska rättigheter och medborgerliga friheter, och den totala poängen för deras grad av frihet var enbart 25 av 100 och klassificeras därför inte som fritt (Freedom House 2023a).

1.1.2 Singapore

Ungefär 280 000 migrantarbetare jobbar inom byggsektorn i Singapore och giltigheten av deras vistelse i landet baseras helt på deras anställning; de kan inte beviljas förlängningar såvida det inte är på grund av arbete (Regeringskansliet 2021).

Singapore har sedan sitt ursprung varit ett multikulturellt samhälle där malaysisk ursprungsbefolkning har levt tillsammans med kineser, indiska hinduer och araber. Ökad migration under sent 1900-tal har mötts av motstånd från den singaporianska befolkningen, dels på grund av rädslor för att samhället och den multikulturella, nationella identiteten var hotad av de som flyttade dit, och dels en uppfattning att deras ursprungsländer är mindre utvecklade och på ett eller annat vis är underlägsna Singapore (Ortega 2014).

Singapores nuvarande premiärminister Lee Hsien Loong är företrädare för partiet *People's Action Party* (PAP). Både det styrande partiet och den sittande premiärministerns familj har varit vid makten sedan 1959. En rapport om Singapore presenterad för 2023 av *Freedom House* indikerar att medan landet uppvisar relativt goda resultat för arbete mot korruption och individuella rättigheter såsom religionsfrihet, visar mätningar låga grader av transparens, organisationsfrihet, fria och rättvisa val, politiskt obundet rättsväsende samt tillgång till statligt obunden utbildning och media. Den starka centreringsen av PAPs makt gör att Singapore enbart betraktas som delvis fritt (Freedom House 2023b).

1.2 Problemformulering

1. Vilken roll har konstruktion spelat för Qatar respektive Singapores internationella prestige och ekonomiska tillväxt?
2. Vilka eventuella brott begås mot arbetsmigranterns rättigheter inom byggsektorn i Qatar respektive Singapore?

1.3 Centrala Koncept & Begrepp

1.3.1.2 Image & Branding

Koncepten *image* och *branding* används nästintill utbytbart, med den subtila skillnaden att det förstnämnda reflekterar ett mer generellt internationellt rykte, där branding snarare ska innefatta försök att kommunicera sina nischer till omvärlden.

1.3.1.5 Kafala och Kafael

Ett förtydligande i förhållande till Qatar är att *kafala* benämner systemet som används för arbetsmigranter, medan en *kafeel* är sponsorn som arbetsmigranterna tilldelas inom det här systemet (Khalaf et al. 2015, s. 53).

2. Litteraturgenomgång

Här går tidigare forskning igenom som relaterar till studiens frågeställning och placerar arbetet inom den existerande diskursen.

2.1 Internationell Migration och Arbetsmigration

I ett arbete om migration presenteras centrala delar av diskursen kring internationell migration. Inledningsvis redovisas två definitioner, en för internationella migranter skapad av de Förenta Nationerna; “Any person who changes his or her country of usual residence”, och en för arbetsmigranter från *International Labour Organization* (ILO); “[...] all international migrants who are currently employed or unemployed and seeking employment in their present country of residence”. Därefter dras slutsatsen att vedertagna definitioner av ‘internationella migranter’ och ‘arbetsmigranter’ kretsar kring geografisk rörelse. Författarna öppnar upp en diskussion kring de värderingar och konnotationer som tillskrivs olika undergrupper inom de breda grupperna av migranter, där en betydande faktor är huruvida migrationen är frivillig eller ofrivillig (Sejer et al. 2020).

2.1.1 Migrantarbetare inom Byggsektorn

I en artikel om byggsektorn i USA ringar Mark Erlich och Jeff Grabelsky in några av de centrala problemen som industrin utgör. För det första beskriver författarna att byggsektorn är en av de sektorer som påverkats minst av innovativ och teknologisk utveckling och att många av de redskap som används idag har använts sedan förra århundradet. Av den anledningen finns fortfarande stora risker och obekvämligheter förknippade med yrket som gör människor motvilliga att ta sådana anställningar. För det andra beskrivs en kamp som fördes i landet, mot facklig organisation, av de som kapitaliserade på konstruktionsprojekten. När försök till att försvaga byggarbetares kollektiva förhandlingsförmåga lyckades blev resultatet sämre villkor, lägre lön och ytterligare nedgång i yrkets status. När lokalbefolkning inte längre var villiga att ta jobb inom byggsektorn vände sig arbetsgivare till immigranter som, trots de försämrade omständigheterna i USA, skulle tjäna betydligt mer pengar från ett jobb där än i sina hemländer (Erlich & Grabelsky 2005).

Vidare belyser Michelle Buckley byggsektorns vitala roll inom urbaniseringens processer och migrantarbetares roll inom byggsektorn. Det här är ett växande forskningsområde, vilket kan

förklaras av tilltagande rekrytering av arbetsmigranter till konstruktionsprojekt. Tendenser till ökad användning av kontrakt med underleverantörer, såväl som sjunkande löner inom byggsektorn, har också dragit uppmärksamheten till migranters arbetsvillkor i mottagarländer. Konstruktionens stora roll i urbaniserande processer har således utgjort en bro mellan Urbana studier och studier om Migration (Michelle 2014). Fenomenet som Buckley studerar har flera beröringspunkter med mitt arbete och presenterar ett av forskningsområdena som min studie kommer kunna placeras inom. En annan studie som följer liknande teman författades av Mohammed Al Thani och handlar om effekterna på Qatars så kallade *soft power*, det vill makt som är sprungen ur icke-materiella faktorer och som inte associeras med tvång, genom värdskapet av fotbolls-VM 2022. I den här artikeln presenteras ytterligare en central dimension av intresse för mitt arbete, nämligen tillvägagångssätt som länder använder sig av för att skapa en viss internationell *image*. Även i Al Thanis arbete placeras ett stort fokus vid arbetsmigranter, men här är utgångspunkten snarare vad den ökade internationella uppmärksamheten som landet fick i samband med det storskaliga evenemanget fick för implikationer för deras *image*. De positiva värden som de lyckades förmedla ställs då mot den omfattande kritik som följde rapporter om exploatering av arbetsmigranter under konstruktionen inför mästerskapet. Författaren redogör för ett symptom av det här dilemmat, nämligen Qatars samverkan med internationella aktörer, som strävar efter förbättrade villkor för migrantarbetare, som ett sätt att motverka den negativa publiciteten (Al Thani 2022).

2.1.3 Prekaritet

Prekaritet är ett begrepp som har kommit att användas flitigt inom litteratur om arbetsförhållanden, och särskilt för migrantarbetare. Begreppet rymmer flera definitioner men kan gemensamt sägas beskriva en utsatthet hos människor med bristande inkomst och socialt skydd från arbetsgivare. Under kapitalismens tidiga stadier belyste Karl Marx utnyttjandet av arbetskraft som förutsättning för att utöka kapital i ett samhälle med kapitalistiska ambitioner (Tappe & Nguyen 2019, s. 3-4).

3. Teoretiska utgångspunkter

3.1 Global Cities

Inom studier om globalisering och den globala ekonomin har de senaste decennierna medfört en växande litteratur som behandlar stadens roll för internationella strukturer och företeelser. Den huvudsakliga orsaken bakom stadens ökande relevans var *The New International Division of Labour* som uppstod i takt med den ökande industrialiseringen i världen och allokeringen av produktionens olika stadier i olika länder. Dessa processer ledde till en koncentration av beslutsfattande enheter i vissa städer, som följaktligen blev särskilt betydelsefulla för driften av produktionsnätverk. Graden av inflytande rent ekonomiskt, men också i termer av geografisk räckvidd, utgör premisserna för ett hierarkiskt system där städer rangordnas utefter sin förmåga att styra internationell handel (Jonas et al. 2015, s. 81-83).

För att placera sig högt inom den internationella hierarkin är möjligheten att erbjuda *Advanced Producer Services* (APS) väsentlig. APS är de tjänster som krävs för att effektivt kunna styra transnationella företag och dessa tjänster kräver kompetent arbetskraft inom exempelvis finans, juridik, organisation och revision (Jonas et al. 2015, s. 85). Strävan efter att klättra inom den internationella hierarkin har skapat en kamp om att attrahera kapital, och koncentrera det i storstäder, för att på så vis uppnå inflytande över världsmarknaden, och status som en *Global City*. Det här, såväl som den höga hastigheten av teknologisk utveckling, har lagt grunden för länders behov av att rekrytera högutbildad arbetskraft för att hålla sig konkurrenskraftiga (Knox & Pinch 2010, s. 33). Här spelar *image och branding*, som presenteras i nästkommande avsnitt, en central roll.

3.2 Image och Branding inom Internationella Relationer

I studier om internationella relationer och global maktfördelning har ett perspektiv blivit särskilt belyst under senare år, nämligen vikten av *image och branding*. Koncepten appliceras i dessa sammanhang som i kontexten av kommersiella företag, där tanken är att nationer påverkas av sin bild av andra aktörer vid beslutsfattanden. När det finns många valmöjligheter är det svårt att ha omfattande och ingående information om varje enskilt alternativ, och då är utmärkande egenskaper av relevans för att en beslutsfattare ska associera sitt behov med det valet som utgör sig för att kunna fylla det behovet. Simon Anholt nämner

stil i association med Italien och *teknologi* i association med Japan som exempel på fall där nationer har utmärkt sig för en viss styrka de besitter. I en tid då globaliseringen och konkurrensen växer hastigt har staters förmåga att förmedla sina identiteter, förmågor och tillgångar till omvärlden blivit central för att effektivt främja sina intressen inom internationell politik och handel (Anholt 2011, s. 5-6).

3.3 Konstruktion och Internationell Image

Arkitektur har historiskt varit ett sätt för länder att utmärka sig som rika och mäktiga på den globala arenan. Under de senaste decenniernas globalisering har användandet ökat av imponerande eller kulturellt signifikant arkitektur som strategi för att stimulera ekonomisk tillväxt (Hall & Barrett 2011, s. 204-206) .

I en artikel om arkitektur och design som strategi för nationers branding redogör Gjoko Muratovski för de signaler som byggnader kan skicka om de är strategiskt utformade. En imponerande byggnad kan förmedla budskap om makt, status, och god smak, vilket används i både nationsbyggande och självförstärkande syften, såväl som för marknadsföring av landets näringsliv. Muratovski lyfter arkitekturens identitetsfrämjande funktioner och hänvisar till både de sociala och ekonomiska ambitionerna som länder strävar efter att uppnå med hjälp av det arkitekturella landskapet. Att använda arkitektur för att åstadkomma branding är en strategi som implementerats av flera länder, bland annat Qatar och Singapore (Muratovski 2012)

Fenomenet associeras ofta till Guggenheim Muséet i Bilbao, på grund av den omfattande effekten som den här byggnaden hade i omvandlandet av Bilbaos rykte, såväl som hur den har bidragit till Baskiens ekonomiska tillväxt. Av den anledningen har satsningar på arkitektur som får den här typen av positiva konsekvenser kommit att kallas *Bilbao-effekten* (McNeill 2011).

4. Material och Metod

Nedan redovisas empiriskt material, tolkningsstrategier och metodologiska beslutsfattanden som ligger till grund för min studie, såväl som reflektioner kring dess trovärdighet som följd av valda tillvägagångssätt.

4.1 Materialval

För att samla in data om de strukturer, policies och processer som råder i Qatar, och Gulfstaterna i stort, gällande arbetsmigration har jag haft särskilt stor användning av två verk; *Migrant Dreams: Egyptian Workers in the Gulf States* och *Transit States: Labour Migration & Citizenship in the Gulf*. Det förstnämnda verket är en bok författad av Samuli Schielke som följt och intervjuat egyptiska män som migrerat till Gulfstaterna för arbete. Den man vars historia är mest förekommande i boken är bosatt i Doha, vilket ger inblick i migrantarbetares liv i Qatar specifikt (Schielke 2020, s. xii-xvi). Den andra materialkällan som har använts flitigt är ett samlat verk med texter skrivna av forskare, professorer och analytiker inom Mellanösternstudier. Kapitlen i boken författade under en workshop i Istanbul som finansierades av Lunds Universitet, och innehåller både övergripande bakgrundsfakta om Migration till Gulfstaterna såväl som mer nischad information, bland annat i de sjätte kapitlet som handlar om byggindustrin (Khalaf et. al 2015, s. ix-x). För att samla motsvarande data för Singapore hittade jag bland annat en artikel av Mohan Dutta som innehåller intervjuer med Bangladeshiska byggarbetare för att besvara frågor om deras hälsa (Dutta 2017). En metodologisk svaghet i mitt arbete som jag behövt ha i beaktning är eventuell brist på insyn på grund av den sårbara situationen som många migrantarbetare befinner sig i såväl som landets odemokratiska tendenser. Av den anledningen bidrar förstahandskällor med en värdefull tyngd till undersökningen. Böckerna och artikeln är dessutom relativt nyligen utgivna vilket gör innehållet än mer relevant.

4.2 Forskningsdesign

För att svara på mina frågeställningar använder jag mig av en kvalitativ innehållsanalys. Anledningen till att det lämpar sig bättre än ett kvantitativt tillvägagångssätt för min undersökning

är att en stor del av svaren jag söker handlar om mänskliga *upplevelser* och delar av det empiriska materialet kommer från förstahandskällor. Därför krävs en noggrann läsning för att

fånga in nyanserna av personernas erfarenheter. Utöver detta omfattas de studerade fenomenen av komplexa samband som bäst förstås genom resonemang, snarare än numerisk data. Därför ska jag med hjälp av en kvalitativ metod "...ta fram det väsentliga innehållet genom en noggrann läsning av textens delar, helhet och den kontext vari den ingår" (Esaiasson et al. 2017, s. 211).

Den här studien utgörs av två beskrivande frågeställningar, och det finns vissa risker associerade med beskrivande studier som behöver tas hänsyn till för att slutsatserna ska utgöra ett fruktbart vetenskapligt bidrag. Att i enkelhet återberätta information som går att hitta i insamlat material anses inte som produktivt. Beskrivande forskning blir intressant först när nya slutsatser dras, vilket ställer krav på innovationen, logiken, systematiken och den teoretiska anknytningen i arbetet (Esaiasson et al. 2017, s. 37-38). Jag har utformat metoden för att gardera mig mot dessa risker i flera hänseenden. För det första är det här en komparativ studie vilket innebär att de beskrivningar som görs för varje land ställs mot varandra för att sedan dra slutsatser om likheter och skillnader, som i sin tur skapar nya bidrag till ämnet.

Strategierna jag använder för att väva samman teorin med empirin i den här undersökningen går bäst att förklara som teorikonsumerande, dvs att den strävar efter förståelse genom applicering av teorier som kan förklara olika aspekter av fenomenet i fråga (Esaiasson et al. 2017, s. 42). Det teoretiska ramverket är särskilt centralt för studiens första frågeställning där teorier om urbanism, image och internationella relationer ska tillämpas för att undersöka storstadens och konstruktionens roll i ländernas utveckling, ekonomiska tillväxt och globala status. Resultaten från den här undersökningen kombineras mot studiens slut med resultaten från den andra frågeställningen för att kunna dra slutsatser om hur de två fenomenen *internationell image* och *arbetsmigration* förhåller sig till varandra.

Det teorikonsumerande tillvägagångssättet lämpar sig bäst i den här undersökningen eftersom det huvudsakliga intresset ligger i jämförelsen mellan de två länderna, snarare än teorierna i sig (Esaiasson et al. 2017, s. 90).

4.3 Operationalisering och analysverktyg

Här presenteras teoretiska och operationella utgångspunkter för datainsamling och analys tillhörande studiens frågeställningar.

4.3.1 Fem Dimensioner av Utsatthet

I en tidskrift om migration och mänsklig säkerhet presenterar Sarath K Ganji ett ramverk för att analysera processen som migrantarbetare följer från och med rekrytering till att de är tillbaka i sina ursprungsländer igen. För att beskriva push- och pullfaktorer i arbetsmigrationen mellan Qatar och arbetarnas ursprungsländer indelar Ganji processen i fyra olika element:

- A. Det demografiska
- B. Det ekonomiska
- C. Det politiska
- D. Det juridiska

Under litteraturinsamlingen till det här arbetet noterade jag att de fyra elementen i Ganjis indelning fungerar som ett tydligt ramverk för att demonstrera hur Qatar och Singapore hanterar migrationsfrågor, samt hur migranternas livssituation i mottagarländerna ser ut (Ganji 2016). I en artikel om strukturellt våld mot migrantarbetare i Bahrain analyserar författaren Andrew Gardner hur kafala-systemet möjliggör våld mot arbetare från utlandet. Den här dimensionen inspirerade ett femte element i den här undersökningens analys, den fysiska. För att besvara den första frågeställningen strukturerar jag därmed redovisningen och jämförelsen av migrantarbetares livssituation i respektive länder utifrån deras demografiska, ekonomiska, politiska, juridiska och fysiska *utsatthet* (Gardner 2010, s. 199).

4.3.2 ILO:s indikatorer för anständigt arbete

I september 2015, under FN:s generalförsamling, integrerades anständigt arbete som del av hållbarhetsmålen för 2030. Det här specifika området av hållbarhetsmålen hanteras till stor del av ILO som har skapat en agenda för anständigt arbete där de bland annat har sammanställt ett statistiskt och juridiskt ramverk med tio indikatorer för en anständig arbetsplats. Dessa indikatorer innefattar;

1. Möjlighet till anställning

2. Tillräcklig inkomst och produktivt arbete
3. Anständig arbetstid
4. Kombinationen av arbete, familj och privatliv
5. Arbete som bör avskaffas
6. Stabilt och säkert arbete
7. Jämlika möjligheter och behandling för anställda
8. Säker arbetsmiljö
9. Social säkerhet
10. Social dialogue, anställdas och arbetares representation

Dessa indikatorer kommer tolkas utifrån ILO:s dokument med riktlinjer för deras applicering (ILO 2013)

Efter att de olika dimensionerna av utsatthet för migrantarbetare har analyserats för respektive land, ska dessa tio indikatorer genomsökas för att se om någon av utsattheterna går emot ILO:s definition av anständigt arbete.

4.3.3 OHCHR: Den Internationella Konventionen om Skydd av Mänskliga Rättigheter för alla Arbetsmigranter och Medlemmar av Deras Familjer

För att analysera den demografiska utsattheten hos migrantarbetare krävdes ett komplement, eftersom eventuella brott inom den dimensionen inte nödvändigtvis sker på arbetsplatsen eller orsakas direkt av arbetsgivaren. Av den anledningen presenterar jag även den 39:e artikeln (paragraf 1) ur ‘Den Internationella Konventionen om Skydd av Mänskliga Rättigheter för alla Arbetsmigranter och Medlemmar av Deras Familjer’ som lyder:

“Migrant workers and members of their families shall have the right to liberty of movement in the territory of the State of employment and freedom to choose their residence there”
(OHCHR 1990).

4.4 Relevans

Qatar hamnade i ett särskilt strålkastarljus då det uppdagades att de skulle vara värdarna för FIFA:s världsmästerskap i fotboll 2022. I samband med konstruktionen av arenor och

närliggande infrastruktur har villkoren för arbetsmigranter inom byggsektorn i landet blivit belysta och ifrågasatta (Robinson 2022). I Singapore uppmärksammades utländska arbetares bristande rättigheter och levnadsvillkor till följd av pandemin covid-19. Som ett sätt att hålla ned spridningen av viruset begränsades utländska arbetares rörelsefrihet, en inskränkning som drog till sig uppmärksamhet och kritik från omvärlden. Vid närmare granskning framkom fler brister i arbetarnas förhållanden såsom extrem trångboddhet, bristande arbetsskydd och juridiska rättigheter (Regeringskansliet 2021).

4.5 Hypotes

Den underliggande hypotesen i den här undersökningen är att det finns likheter i hur Qatar och Singapore använder sig av konstruktion för att främja sin internationella image, såväl som mellan Gulfstaternas kafala-system och systemet som implementeras för migranter i Singapore.

4.6 Avgränsningar

En avgränsning som det begränsade omfånget av den här uppsatsen ger upphov till är att brotten som tilldelas de olika dimensionerna av utsatthet utifrån ILO:s indikatorer på anständig arbete och FN:s konvention om migranternas mänskliga rättigheter, inte kan undersökas i enlighet med de utförliga riktlinjer som presenteras av utgivarna. Enbart de mest centrala och generella kriterierna som presenteras i samband med varje indikator används som utgångspunkt, så av den anledningen bör det som fortsatt kallas för 'brott' betraktas som 'tendenser till brott'.

Undersökningens analyser begränsas också till byggsektorn. Många av strukturerna och processerna som angår lågbetalda migrantarbetare i dessa länder sträcker sig över flera sektorer, men i efterforskningen till den här studien upptäcktes ett stort område av litteratur som behandlar hemhjälpsektorn. Den här litteraturen skiljer sig från litteraturen kring byggarbetare i flera hänseenden, därför dras den här skiljelinjen.

4.7 Uppsatsens trovärdighet och kritik

4.7.1 Validitet

Validitet inom samhällsvetenskaplig forskning åstadkoms genom att hitta systematiska tillvägagångssätt för att kunna mäta abstrakta koncept. Fenomenen som jag ämnar undersöka i den här uppsatsen är länders strategier för att påverka sitt internationella rykte, samt brott mot arbetsmigranter. Dessa företeelser är komplexa och kan vara svåra att tolka utan en vald strategi. För att säkerställa att jag tolkar det studerade materialet på ett systematiskt sätt, och på så vis ökar studiens validitet, har jag konstruerat ett ramverk för vardera frågeställning (Teorell 2007, s. 55). För att undersöka det första fenomenet utgår jag ifrån teorier med konkreta uttryck för länders förhållningssätt till sitt rykte, för att kunna utläsa dessa ur det insamlade materialet. Det andra fenomenet undersöks med hjälp av indikatorer för anständigt arbete, såväl som mänskliga rättigheter, för att kunna göra en systematisk bedömning.

4.7.2 Reliabilitet

Reliabilitet syftar snarare på osystematiska fel i undersökningen, såsom mätfel (Teorell 2007, s. 57). En möjlig kritik mot metoden skulle kunna vara att resultatet grundar sig i en tolkning av materialet i förhållande till teorierna och indikatorerna. Forskarens individuella tolkningar är en faktor som skulle kunna ge olika resultat beroende på vem som utför studien. Indelningen av arbetsmigranter förutsättningar i mottagarländer i olika dimensioner av utsatthet har varit en strategi för att tydligt strukturera materialet för att göra tydliga kopplingar mellan empirin, teorin och de operationella indikatorerna, och därmed minska risken för ogrundade slutsatser.

5. Resultat: Frågeställning 1

5.1 Qatar

5.1.1 Global City

Qatars urbana projekt stämmer väl överens med beskrivningen av länder och städer som strävar efter en status som *global city*. Agatino Rizzo beskriver hur landet sedan 1990-talet har inlett 'megaprojekt' för att omvandla det urbana landskapet och således attrahera globala

företag såväl som högutbildade experter, för att kunna etablera centrum för styrning av dessa globala företag. För att åstadkomma detta har staten gjort omfattande finansiella satsningar på diverse konstruktionsprojekt, och några exempel på sådana projekt som Rizzo nämner är hotell, flygplatser och motorvägar (Rizzo 2014). Ett område i Qatar som utvecklades inom ett generöst påkostat urbant projekt är *The Pearl of Qatar*, värt mångmiljoner och med en yta på cirka fyra miljoner kvadratmeter, innehåller det här området allt från lyxiga villor och paradvåningar med havsutsikt, till marinor för yacht-båtar, till märkesbutiker och populära restauranger. Här samlas de migrantarbetare som är höginkomsttagare. Det är endast möjligt att ta sig in i dessa områden med privat- eller företagsfordon, och lågbetalda migrantarbetare nekas inträde (Mahgoub & Qawasmeh 2012, s. 37). Att Qatar har placerat sig inom nätverket av globalt signifikanta städer har lett till kraftigt tilltagande invandring av både högutbildad och lågutbildad arbetskraft. Det faktum att lokalbefolkning och medborgare utgör en minoritet i landet, och ännu mer inom landets arbetsstyrka, gör att landet är multikulturellt med representation från stora delar av världen (Mahgoub & Qawasmeh 2012, s. 35). Det här beskrivs som en central egenskap hos *global cities* och som ett symptom av globaliseringens effekter (Mahgoub & Qawasmeh 2012, s. 34)

5.1.2 Image & Branding

Upptäckten av olja ledde till ett ökat behov av arbetskraft i gulfstaterna vilket sammanföll med en bred tillgänglighet av arbetskraft i grannländerna. Dessa förutsättningar ledde till 1970-talets drastiska rekrytering av utländsk arbetskraft och begynnelsen av en infrastrukturell omvandling i de oljerika staterna (Khalaf et al. 2015, s. 39). Sedan dess har Qatar upplevt hastig ekonomisk tillväxt, så pass hastig att det satt press på landets förmåga att effektivt kommunicera sina framsteg till omvärlden för att bilden som projiceras utåt ska hållas aktuell (Zeineddin 2017, s. 212). Ytterligare ökad press har satts på Qatars branding-insatser i takt med att tillgången till olja minskat och under tider då oljepriserna har sjunkit (Zeineddin 2017, s. 208). I försök att diversifiera sin ekonomi har Qatar gjort större satsningar inom kunskap, näringsliv, kultur och sport för att bredda sina intäktskällor. Fokuset läggs på att erbjuda förstklassiga resmål snarare än att maximera antalet besök av turister. Cornelia Zeineddine listar storskaliga evenemang inom sport och näringsliv, konstruktion av

kulturellt signifikanta eller akademiska anläggningar och landets nyhetskanal *Al Jazeera* som de främsta satsningarna som landet har gjort i termer av branding (Zeineddin 2017, s. 215).

Vidare redogör Paul Michael Brannagan och Richard Giulianotti för fler av Qatars centrala eftersträvade värden.

“... *Qatari authorities seek to strengthen their reputation and attractiveness within international society by advocating notions of professionalism and responsibility, innovation and sophistication, modernism, competence, international benevolence, cooperation, security, peace and integrity and successful leadership...*” (Brannagan & Giulianotti 2014).

Det ovanstående citatet visar icke-ekonomiska mål som landet eftersträvar. Utöver att framstå som framgångsrika och förmögna vill de även skapa en bild av sig själva som moderna och anpassa sig efter normer inom det internationella samfundet. Det här är del av ett bredare försök till så kallad *re-branding*, det vill säga en utveckling bort från ökenstaden som de en gång har varit och mot den *global city* som de siktar mot att bli (Muratovski 2012).

Natalie Koch noterar en tudelning i Qatarisk nationalism, där den ena har fokus inåt, på befolkningen, en gemensam kultur och tradition, medan den andra riktar sig utåt. Koch menar att den större delen av fokuset i modern tid riktas utåt, och makthavare har visat tydlig angelägenhet om att locka till sig medialt fokus. I samband med uppmärksamheten som Qatar har fått, har även skarp kritik riktats, inte minst från västvärlden, mot deras frikostiga spenderande, bristande fokus på hållbarhetsfrågor och svårtydda politiska moral. Efter sådan kritik har det gått att identifiera kompensande åtgärder från Qatars sida, där de har försökt justera sin image för att den bättre ska överensstämma med internationella normer. Ett konkret fall av detta som Koch behandlar i sin artikel är den gröna retoriken som Qatar använder i syfte att återhämta sig från kritik (Koch 2014).

Den här intressekonflikten mellan ekonomisk tillväxt, modernitet, traditionalism och internationell status och inflytande demonstreras tydligt i deras *National Vision 2030*, en sammanfattning av landets generella ambitioner för de kommande årens utveckling. Dessa framtidsmål indelas i fem övergripande utmaningar, som direkt översatta till svenska blir: (1) Modernisering och bevarande av traditioner, (2) Behoven av nuvarande generationer och framtida generationer, (3) Ekonomisk tillväxt, social utveckling och förvaltning av miljöfrågor, (4) Storleken och kvaliteten på den utländska arbetskraften och den valda

utvecklingsvägen, (5) Social utveckling och förvaltning av miljöfrågor (Government of Communications Office 2016). Utmaningarna som de belyser visar på konflikten dels mellan den tudelade nationalismen inåt och utåt, såväl som mellan viljan att uppnå ekonomisk tillväxt och välstånd för befolkningen, kontra undvika kritik för bristande moral från omvärlden.

5.1.3 Konstruktion

Utöver *The Pearl of Qatar* som presenterades ovan, är en annan arkitekturell satsning som Qatar har gjort konstruktionen av akademiska och kulturella byggnader. En av dessa satsningar var deras *Education City* som lät byggas för att erbjuda internationella utbildningar inom varierande områden från politik, till medicin, till design. Andra liknande projekt inkluderar konstruktionen av forskningsinstitut och en *research park* såväl som ett nationellt bibliotek (Lux 2014 s. 175). Planerna för det här biblioteket innefattade ett storskaligt byggarbete, i och med den beräknade storleken på 45 000 kvadratmeter med en bro på 120 gånger 20 meter och hyllor runt tre till fyra meter höga (Lux 2014 s. 176-179).

Ett påtagligt och uppenbart fall där konstruktion, internationell image och migrantarbetare möttes i Qatar var när det beslutades om att de skulle bli värdlandet för FIFA:s Världsmästerskap i Fotboll 2022. När ett land utses som värd ställs höga krav från FIFA på landets infrastruktur i termer av arenor, träningsplaner för de medverkande lagen och för att facilitera och transportera stora mängder åskådare. Uppbyggnaden av den här infrastrukturen ska också ske relativt snabbt vilket sätter press på tillgängligheten av arbetskraft inom byggsektorn (Al Thani 2022).

5.2 Singapore

5.2.2 Image

Ett ord som återkommande har associerats med Singapore är *kosmopol*. Brenda Yeoh redogör för vad kosmopolitanism som diskurs innebär, de olika orsakerna till den här kopplingen, och hur landet själva använder sig av den för att skapa en internationell image. Till att börja med beskrivs kosmopolitism som ett ideal där öppenhet, mångfald, inkludering och multikulturalism omfamnas. Under den utbredda globaliseringen som de senaste årtiondena

har inneburit, har kosmopolitism som koncept gjort sig påmint, och diskussioner om globalt medborgarskap och transnationella samarbeten har förknippats med begreppet. Vidare presenterar Yeoh anledningar till varför Singapore beskrivs som en kosmopol. Rötterna till detta ligger i det faktum att Singapores befolkning är sammansatt av folk med olika etniska, språkliga och religiösa bakgrunder. Således finns ett element i den nationella identiteten som tar stolthet i deras historia av, såväl som statens fortsatta förmåga att säkerställa harmoni hos en heterogen befolkning. Slutligen spelar kosmopolitanism en roll i landets *branding*, då ordet används i kontexter där landet framhäver sitt utbud av konst, kultur, språk, litteratur och sofistikerad miljö. Det används också i sammanhang där de vill positionera sig som kunskapscentrum och som ett land i den teknologiska utvecklingens framkant, vilket beskrivs vidare i nästa avsnitt (Yeoh 2004, s, 2431-2435).

5.2.1 Global City

Singapores premiärminister beskriver i explicita termer att Singapore ämnar vara en *Global City*. Han resonerar med medvetenhet kring det faktum att de tävlar med andra städer i världen för kapital och inflytande, och konstaterar att den valda strategin för att hålla sig konkurrenskraftiga är att locka talang till näringslivet, akademien och scenkonst. I landets ambition om att vara en *global city*, går det att upptäcka en logik av ömsesidig förstärkan mellan *branding* och rekrytering av humankapital. Det beskrivs att framställningen av Singapore som ett kosmopolitiskt, modernt, teknologiskt och kulturellt land syftar till att attrahera den kategorin av människor som besitter sådana kvaliteter, och ju fler människor från den här kategorin som söker sig till landet, desto mer stärks deras *image*. På dessa grunder spelar kosmopolitanismen en roll i landets försök att vara ett internationellt centrum. De lägger särskild vikt vid narrativet att Singapore är ett land där människor av olika bakgrunder kan leva tillsammans, och projicerar det utåt för att framstå som inbjudande för högutbildade arbetsmigranter och inflytelserika, transnationella företag (Yeoh 2004, s. 2434-3436).

5.2.3 Konstruktion

Bae-Gyoon Park understryker konst och kultur som centrum för Singapores internationella *image* och redogör för några av de konstruktionsprojekt som staten har finansierat för att främja detta. Avsevärda satsningar har gjorts både i termer av budget och urban yta för att

upprätta historiska och konstnärliga museum, lokaler för människor inom scenkonsten att öva och administrera sin verksamhet, såväl som ståtliga konsertlokaler och teatrar till föreställningar. Det har också gjorts breda satsningar på turism som industri. För att göra Singapore till ett attraktivt resmål har landet lagt fokus på kulturellt knutna områden i städerna som 'Chinatown' och 'Little India' (Park 2007, s. 282-286).

Singapore, liksom Qatar, har använt *megaprojekt* för att främja sin internationella *image*. Det här har inneburit storskaliga omvandlingar av det urbana landskapet, framför allt i innerstaden, där det investerades i områden som *Marina Center* för att skapa ett högkvarter för finans med kringliggande restauranger, hotell, butiker och nattliv. Områdets framväxt började redan under 1970-talet då land återvanns ur havet för att skapa ett centrum för lyx som skulle signalera en skrytig urbanisering till omvärlden (Park 2007, s. 287).

6. Resultat: Frågeställning 2

6.1 Qatar

I Qatar organiseras arbetsmigration efter ett system som benämns *kafala*, vilket även förekommer i flera av gulfstaterna. De två huvudsakliga premisserna inom kafala-systemet är dels att arbetsmigranter tilldelas en sponsor, *kafeel*, som ansvarar för, och besitter makten över deras vistelse i landet, och dels att vistelsen är helt och hållet knuten till deras kontrakt med arbetsgivare. Inom kafala-systemet ryms flera aspekter som leder till arbetsmigranternas ekonomiska, politiska och juridiska utsatthet (Robinson 2022). Situationen för en arbetsmigrant i Qatar varierar dock beroende på inkomst och utbildningsgrad.

Qatar har offentligt gjort löften om att avskaffa kafala-systemet, men har sedan dess fått kritik för bristande realisering av dessa löften (Robinson 2022). Av den anledningen presenteras aspekter av kafala-systemet i det här avsnittet med utgångspunkten att några omfattande förändringar inte har skett, då transparensen kring eventuella förändringar är bristfällig.

6.1.1 Den Demografiska Utsattheten

Eftersom majoriteten av arbetsmigranter inom byggsektorn i Qatar är män, och eftersom männen sällan får möjligheten att ta med sig sina familjer in i landet, har en typ av politik vuxit fram i flera av länderna där kafala-systemet råder som kallas *bachelorized politics*, det vill säga, politik som skiljer på ungarlar och familjer, och på så vis kommer åt den demografiska gruppen som migrantarbetarna i stor utsträckning tillhör (Khalaf et al 2015, s. 138-139). Den här politiken leder till begränsningar av arbetarna på olika sätt, där ett exempel är att de inför *ungkarlsförbud* och kallar olika delar av landet, framför allt i storstäderna, för *familjeområden* vilket får konsekvensen att byggarbetarna undanhålls i landets periferier (Schielke 2020, s. 35-38).

Den här begränsningen av arbetarnas rörelse går emot den 39:e artikeln i FN:s konvention för arbetsmigranterns rättigheter. Artikeln hävdar att arbetsmigranter och deras familjer ska ha rätt att röra sig fritt inom staten som de arbetar i samt rätten att välja sin bostad. Ungkarlsförbuden i Qatar utgör ett brott mot den här rörelsefriheten.

6.1.2 Den Ekonomiska Utsattheten

Den ekonomiska utsattheten skapas bland annat av de summor pengar som arbetare behöver betala sina sponsorer för att få komma in i landet. I och med den stora efterfrågan på arbetsvisum i Gulfstaterna, som anställer stora mängder lågutbildad arbetskraft, har marknaden för sponsorer att köpa upp, och sälja vidare visum till migranter vuxit sig så pass stor att visumhandel som bransch numera omsätter miljontals dollar (Khalaf et al. 2015, s. 53-54).

Intervjuer med 25 personer som jobbade med konstruktionen inför FIFA:s fotbolls-VM har gett insikt i arbetarnas ekonomiska situation, och uppdagar flera faktorer som ligger till grunden för deras ekonomiska utsatthet. För det första kommer dessa män från fattiga förhållanden och har lockats till att arbeta i Qatar på grund av ett desperat behov av en inkomst. Det faktum att arbetarna behöver betala sina agenter och sponsorer dyra avgifter för inträde och anställning i landet gör att de oundvikligen behöver ta stora lån och därmed blir skuldsatta inför flytten. För det andra visade intervjuerna att arbetarnas kontrakt, som ofta ska gälla i två år, kan bli avslutade efter endast några månader. Eftersom migranterna tog lån i

tron om att de skulle få betalt för tiden som kontrakten innefattade innebär tidig avsägning att de får återvända till sina ursprungsländer med kvarstående skulder, och en sämre ekonomisk situation än de hade innan flytten (Pattisson 2022). Även i fall där uppsägning inte har skett i förtid har uteblivna löner varit ett frekvent återkommande problem för gästarbetare inom byggsektorn, inte minst under konstruktionen av arenor inför världsmästerskapen (Amnesty 2019).

ILO:s specifikationer för den andra indikatorn; *tillräcklig inkomst*, kommer att betraktas som bruten utifrån premisserna som presenteras i det här avsnittet, eftersom utbetalning av den överenskomna lönen (i fall där avtal faktiskt har undertecknats) inte är garanterad, vilket gör att rätten till tillräcklig inkomst inte kan säkerställas.

6.1.3 Den Politiska Utsattheten

Det finns flera parametrar av lågbetalda arbetsmigranters situation i Qatar som i kombination med varandra resulterar i begränsad politisk makt. Den första parametern är det faktum att arbetarnas vistelse i landet är bunden till både arbetsavtal och sponsor, och den andra parametern är att den ekonomiska skulden som beskrivs i föregående rubrik. Dessa omständigheter skapar sammanlagt ett läge där byggarbetare har mycket att förlora på att agera i protest mot eventuella orättvisor. Det faktum att arbetsavtal och arbetsvisum är sammankopplade ger sponsorer makt över lågbetalda migrantarbetares öden. Det här skapar en skör relation där sponsorns missnöje behöver undvikas för att inte bli avskedad och utvisad (Gardner 2010, s. 211-213)

Den tredje parametern som bidrar till begränsad politisk makt hos migrantarbetare i Qatar är brist på organisationsfrihet. Det är inte tillåtet för gästarbetare att mobilisera unioner för att gemensamt bestrida brott mot sina rättigheter, vilket nekar dem möjligheten att skapa ett nätverk, som annars hade kunnat vara ett medel för att motverka maktobalansen de omfattas av som individer (Robinson 2022).

Slutligen finns en språklig och kulturell parameter som försvagar migrantarbetares politiska ställning inom kafala-systemets länder. Det faktum att arbetare rekryteras från länder med omfattande språkbarriärer mot mottagarlandet är en av förutsättningarna som systemet förlitar sig på för att säkerställa lättstyrd arbetskraft. Statliga myndigheter gör sig uteslutande

tillgängliga för lokalbefolkning genom att bedriva sin verksamhet på arabiska, vilket kapar de lågbetalda arbetsmigranternas kontakt med statens organ och byråkratiska processer. Gästarbetarnas avtal kan även de vara författade på arabiska vilket leder till att de samtycker till termer som de inte förstår. Den här typen av exploatering gynnar *kafeeler* som kan dölja orättvisa villkor i anställningen (Gardner 2010, s. 216-217).

De ovanstående faktorerna leder sammantaget till brott mot den tionde indikatorn av ILO:s klassificering; *social dialog, anställdas och arbetares representation*. Den här indikatorn handlar om arbetares möjlighet till att organisera sig i facklig verksamhet, till att samtala och förhandla med sina arbetsgivare och till kommunikation med övriga relevanta institutioner för att påverka sin arbetssituation. I det här avsnittet har det framkommit att det finns betydande hinder för migrantarbetare att påverka sina arbetsvillkor genom samtliga av dessa kanaler, och därav uppfylls inte den aspekten av anständigt arbete (ILO 2013, s. 190) .

6.1.4 Den Juridiska Utsattheten

Det finns flera falluckor i kafala-systemet som gör att migrantarbetare är juridiskt utsatta. Till att börja med har en återkommande problematik förekommit vid signeringen av avtal mellan arbetare och arbetsgivare, nämligen omständigheter av tvång eller utpressning, alternativt att inget officiellt avtal har erbjudits alls. I nästa stadie har ett annat problem varit påtagligt, där eventuella termer av undertecknade kontrakt inte hedras. Vid uttryckt missnöje över termerna som inte uppfyllts har avtalen sagts upp av arbetsgivaren helt och hållet (Donini 2019). I kontrast till de upprepade kontraktsbrott som begås av arbetsgivare och sponsorer i Qatar är migrantarbetare strikt begränsade från att byta arbete eller avsluta sina kontrakt i förtid. Om en migrantarbetare söker sig till ett mer högbetalt jobb, eller arbetsplats med bättre villkor riskerar de utvisning och förbud mot att återvända till landet inom fyra år (Mohammad & Sidaway 2014). En annan strategi för att motverka migrantarbetares uppsägning är underhållandet av löner för att skapa hot om utebliven betalning.

Det faktum att stater som använder sig av kafala-systemet överlämnar ansvaret för migrantarbetare till enskilda civila människor eller privata aktörer är en central orsak till de negativa juridiska implikationer som migrantarbetare upplever. En effekt av att ingå i avtal med en kafeel är att migranten frångår sig sina juridiska rättigheter och överlåter dem till

sponsorn under vistelsen. Det här innebär att sponsorn besitter makt som överlåtit från staten, det vill säga bestämmanderätt över arbetstillstånd och relaterade frågor som uppsägning eller förlängning av tillståndet, såväl som makt som överlåtit från migranten, såsom rätten att kunna byta arbetsgivare. Besluten som leder till begränsningar i arbetarnas rättigheter ligger sålunda i överenskommelser mellan staten och arbetsgivaren och exkluderar helt och hållet migranten (Khalaf et al. 2015, s. 82-83) En annan konsekvens som det här medför är att eventuella administrativa misstag från arbetsgivarens sida, såsom förnyelse av kontrakt inom utsatt tidsram, kan leda till att arbetarens migrantstatus klassificeras som olaglig, och blir på så vis kriminaliserade i landet (Khalaf et al. 2015, s. 95).

Slutligen har avtalen som stäms mellan arbetsmigranter och mottagande parter i stor utsträckning varit utformade så att arbetsmigranter fräntas rätten till de skydd och förmåner som eventuellt skulle gälla i deras ursprungsländer eller i landet där anställningen råder, vilket gör dem sårbara på arbetsplatsen och arbetsmarknaden (Robinson 2022).

De juridiska omständigheter som presenteras i det här avsnittet möjliggör tvång från arbetsgivarens och sponsorns sida för migranter att utföra arbete (Ganji 2016, s. 236). Tvångsarbete klassificeras i ILO:s ramverk av indikatorer som *arbete som bör avskaffas*, och således kan det här tolkas som ett brott mot den femte indikatorn för anständigt arbete. Vidare leder de upprepade kontraktsbrotten, bristande påföljder för arbetsgivare vid kontraktsbrott, samt total avsaknad av avtal i flertalet fall till en avsaknad av standardisering i förutsättningar för arbetare. Med opålitliga kontrakt och avsaknaden av unioner som värnar om byggsektorns rättigheter, beror en migrants arbetsituation helt och hållet på sponsorn de tilldelas. Det här bryter mot den sjunde indikatorn; *jämlika möjligheter och behandling för anställda*.

6.1.5 Den Fysiska Utsattheten

I en undersökning om gästarbetare i Bahrain undersöker Andrew Gardner hur kafala-systemet bidrar till strukturellt våld.

De fysiska brotten som begås mot migrantarbetare i Qatar sker både på arbetsplatsen och under fritiden. På byggarbetsplatsen är veckor bestående av över 60 timmars arbete, utsatthet för extrem hetta, bristande tillgång till vatten och avsaknad av tillräckliga säkerhetsåtgärder

exempel på fysisk påfrestning och risk som arbetare utsätts för. På fritiden är källor till fysisk utsatthet arbetarboenden med bristfällig hygienisk standard, otillräckliga förutsättningar för att laga mat och avsaknad av nedkylningssystem (Ganji 2016).

Under åren efter att Qatar utsågs till värdland för fotbolls-VM och inledandet av mästerskapet har skarp kritik riktats mot landet för de höga antal tragiska dödsfall som inträffat bland gästarbetare inom byggsektorn. I en artikel från *The Guardian* beskrivs några av dödsorsakerna där somliga orsakades av bristande säkerhet på byggarbetsplatserna, några var relaterade till osäkra bostäder och den potentiellt mest förekommande orsaken var värmeslag. Rapporter har visat att familjer till de förlidna inte har fått upprättelse för sina närståendes bortgång, varken i form av en anständig mängd information om orsak, eller i form av skadestånd (Pattison & McIntyre 2021).

Den åttonde indikatorn för anständigt arbete, *säker arbetsmiljö*, handlar om att arbetare ska skyddas från skador och olycksfall på arbetsplatsen. Vidare är den tredje indikatorn *anständig arbetstid*, och varken den åttonde eller den tredje indikatorn skyddas utifrån resultaten som presenterats ovan.

6.2 Singapore

I Singapore systematiserar staten vistelse, uppehållstillstånd och medborgarskap efter en kategorisering av människors utbildningsgrad och tidigare lön. En övergripande indelning som används av den singaporienska staten för att benämna olika grupper av migranter är *utländska arbetare*, *utländsk talang* och *utländska studenter* (Ortiga 2014). Den här indelningen ligger även till grund för de olika tillstånden som benämns; *P*, *Q* och *R* och som ger arbetsmigranter olika sociala rättigheter, såsom rätten att ta med närstående eller motta längre besök (Yeoh 2004).

6.2.1 Den Demografiska Utsattheten

I en artikel om bangladeshiska byggarbetare i Singapore beskriver författarna hur migranternas mobilitet inom landet under 'vanliga' omständigheter ser ut, och framför allt hur den begränsas. För det första beskriver författarna att mobiliteten till stor del begränsas

till helgerna då arbetarna uppehåller sig vid byggarbetsplatserna under vardagarna. För det andra beskrivs det hur medborgarnas negativa inställning till migrantarbetare tar sig uttryck demografiskt och rumsligt. För att beskriva den här typen av exkludering används uttrycket *spatial politics of exclusion* och ett exempel som nämndes var tillsättandet av extra säkerhetsåtgärder såsom galler och avspärningar i områden där migrantarbetare samlar sig för att umgås under helger. Ett annat exempel som nämndes var motstånd till att placera de lågbetalda arbetarnas boendeförläggningar i kvarter som generellt bebos av medelklassen, vilket ledde till ändrad placering till avlägsna områden (Yeoh et al. 2017).

Staten gjorde även insatser för att omfördela tätheten av migrantarbetare i områdets kärna till ytterkanterna genom till exempel marknader och gratis filmvisning vid de glesare delarna av enklaven. Dessa insatser har till stor del initierats av polismyndigheten som följd av klagomål från lokalbefolkningen om migrantarbeters negativa inflytande (Huang & Yeoh 2003).

En av områdena som har varit vanligt förekommande för migrantarbetare att spendera sina helger (oftast söndagar) är ett område som kallas *lilla Indien*. Den här platsens popularitet beror på att det är en av få destinationer som är tillgängliga för arbetarna att transportera sig till via buss från sina boenden, samt kulturell samhörighet framför allt för indiska och bangladeshiska migranter. En incident som fått stor uppmärksamhet var ett uppror i det här området, som senare har kommit att kallas *upproret i lilla Indien*. Orsaken bakom upprorets utbrott var en bussolycka där en byggarbetare omkom, vilket ledde till att vittnen och andra byggarbetare som befann sig i området under olyckan reagerade med våld riktat mot bland annat bussen, vårdpersonal, polisen och deras fordon (Kaur et al. 2016, s. 32-33). Den här händelsen ledde till ytterligare säkerhetsinsatser och polisnärvaro, inte bara i lilla Indien utan även andra områden där migrantarbetare bodde och umgicks (Kaur et al. 2016, s. 35-38) .

Dessa resultat indikerar samma typ av begränsningar av rörelsefrihet som presenterades för fallet Qatar, vilket innebär att även Singapore går emot den 39:e artikeln i FN:s konvention för arbetsmigranterns rättigheter.

6.2.2 Den Ekonomiska Utsattheten

Liksom för migrantarbetare i Qatar, är det vanligt att lågutbildad, utländsk arbetskraft samlar skulder innan de sätter fot inom Singapores gränser. Som beskrivet i fallet Qatar är efterfrågan på arbete i Singapore hög, vilket gör att rekryterare kan ta höga avgifter från arbetsökande. Ofta faller även resekostnader på arbetaren, vilket ökar utgifterna ytterligare (Yue 2011, s. 9). Ännu en likhet med arbetare i Qatar är att den här skulden förföljer migranter under vistelsen i Singapore och påverkar deras beslutsfattande och välmående. Ett exempel på där skulden gör sig påmind är vid skador eller sjukdomsfall på arbetsplatsen. Även om arbetsplatsers policier tenderar att tillåta sjukskrivning vid skador, har läkare som arbetsgivare erbjuder arbetarna uppvisat motvillighet att utfärda läkarintyg för att gynna företagets intressen och motverka ekonomisk förlust. Det här leder i praktiken till att arbetarna går till jobbet trots att de inte är friska för att den uteblivna lönen skulle försvåra återbetalningen av sina lån (Dutta 2017).

Undanhållande av löner såväl som avdrag på löner har också varit förekommande i Singapore. På grund av den skuld som arbetarna redan har, kan arbetsgivare använda det här som en strategi för att få dem att arbeta övertid eller gå med på andra orättvisa villkor (Yea & Chok 2018).

En väsentlig faktor som skiljer systemen i de två länderna åt är att Singapore inte har ett lika tydligt sponsorsystem som Qatar har. Skulden som arbetare gör sig skyldiga till beskrivs inte som kopplad till arbetsgivaren i Singapore utan snarare till mellanhänder i ursprungslandet. Ett ekonomiskt problem som förekommit för migranterna som följd av detta är missvisande jobberbjudanden, det vill säga att avtalen som de stämt med arbetsgivare i hemlandet inte korresponderar med ett jobb i Singapore (Yue 2011, s. 9)

Ovissheten kring utbetalning av löner leder i fallet Singapore, liksom i fallet Qatar, att den andra indikatorn av anständigt arbete; *tillräcklig inkomst*, inte värnas.

6.2.3 Den Politiska Utsattheten

Det finns flera rådande omständigheter i Singapore som begränsar den politiska möjligheten att påverka migranters rättigheter. En av dessa omständigheter är det faktum att staten implementerar hinder mot sammankomster i demonstrativt syfte. Varje samling av det här

slaget behöver godkännas av polisen, som tilldelas rätten att ge avslag på ansökningar på godtycklig grund. Yttrande- och tryckfriheten är dessutom inskränkt. Mediala publikationer övervakas av staten och kan leda till rättsliga påföljder vid kritiska uttalanden gentemot makthavare eller statlig verksamhet överlag. Dessa hinder försvårar insatser av mänskliga rättsorganisationer och aktivister som kämpar för migranters förbättrade villkor (HRW 2022). Vidare behöver icke-statliga organisationer registrera sig hos staten för att få bedriva verksamhet. Staten har då befogenhet att neka registrering, vilket förhindrar politisk verksamhet som inte är statligt godkänd (Freedom House 2023b). Organisationsfrihet i landet påverkas av liknande system. Den fackliga verksamheten i landet har tydliga band till staten, både i bemärkelsen att eventuella förbund behöver godkännas av staten, men också i bemärkelsen att kongressen för landets fackförbund och landets styrande parti har genomgående samarbeten, och till och med gemensamma människor i ledande positioner (Piper 2006, s. 365).

Som beskrivet ovan binds inte de olika stadierna av migranters vistelse till en sponsor enligt kafala-systemets principer, men det finns andra aktörer som fyller liknande syften som sponsorerna gör i Qatar. I Singapore finns företag vars syfte är att assistera med utvisning av migranter. Dessa fungerar som en förlängd arm av staten, men arbetar också i nära samverkan med landets arbetsgivare. Migrantarbetare har därmed uttryckt en rädsla för att ifrågasätta orättvisa villkor för deras anställning för att det i tidigare fall har visat sig leda till utvisning. En ännu större farhåga hos arbetarna är att bli svartlistade, och därmed nekas framtida inträde i landet. För många är arbetet i Singapore den sista utvägen för att leda dem ur sin svåra ekonomiska situation, så ett sådant hot är tillräckligt för att få majoriteten av arbetare att avstå från villkorsfrämjande åtgärder (Yea & Chok 2018, s. 934-935). Motvilligheten att strida för sina rättigheter kan också förklaras av arbetarnas fysiska utmattning som presenteras i avsnitt 6.2.5.

Den tionde indikatorn för anständigt arbete; *social dialog, anställdas och arbetares representation* kan inte uppfyllas i Singapore på grund av de begränsningar som existerar för organisations-, yttrande- och tryckfriheten i landet. Även hotet om utvisning försvårar förutsättningarna för samtal mellan arbetstagare och arbetsgivare.

6.2.4 Den Juridiska Utsattheten

Även om lågbetalda migrantarbetare formellt ska skyddas av Singapores anställningslagar har rapporter visat att inskränkning av dessa rättigheter är ständigt återkommande. Det finns flera omständigheter som gör att arbetare inte behandlas i enlighet med sina rättigheter, varav en är förekomsten av betungande eller olagliga villkor i avtal med arbetsgivare. Dessa avtal, men även andra former av utpressning, såsom konfiskering av pass, har i flera fall visats leda till maktrelationer som i förlängningen förhindrar arbetarna från att ställa krav, anmäla brott, eller söka kompensation som de egentligen är berättigade till. En omfattande diskriminering mot lågbetalda migranter är även något som upprepat nämns som grund för bristen på upprättelse i fall av brott mot arbetares rättigheter (AP Migration 2012).

En strategi som migrantarbetare har vittnat om att bli utsatta för av sina arbetsgivare är att de har blivit ombedda att signera en överenskommelse om nya villkor en tid efter ankomsten till Singapore, som ska ersätta det ursprungliga avtalet. Dessa villkor innebär ofta en signifikant försämring av arbetarnas villkor jämfört med det som avtalades från början. Ett exempel på ett sådant villkor är att ta 'säkerhetsavdrag' på lönen som ska gå mot att betala eventuella avgifter associerade med utvisning. Andra adderade villkor kan gälla generella minskningar av lönen, borttagen rätt till finansiell kompensation för att arbeta på helgdagar, eller avdrag för boende trots att migranter egentligen ska bli notifierade om boendekostnader tidigare i processen. Migrantarbetare beskriver hur de signerar dessa papper, trots vetskapen om att det kommer drabba dem, under hot om att bli utvisade. Flera av dessa villkor, såsom det så kallade säkerhetsavdraget, går emot singaporianska lagar och regler. Det är inte heller alltid avtalen utförs på ett vis som är juridiskt giltigt, men arbetsgivare blir sällan åtalade för dessa överträdelser, vilket indikerar att problemet inte enbart ligger hos privata aktörer utan även högre upp i rättsväsendet och samhällets inställning till migrantarbetare (Yea & Chok 2018, s. 931-933).

Det faktum att lagar om arbetares rättigheter inte implementeras i fall av undermåliga arbetssituationer leder i praktiken till att indikator *7. jämlika möjligheter och behandling för anställda* inte uppfylls. Detta för att arbetares situation kan variera drastiskt beroende på arbetsgivare. I en rapport om kinesiska migrantarbetares arbetsvillkor i Singapore beskrivs det som 'ren tur' om arbetare får lönen som de utlovats, vilket indikerar brist på konsekvent anständig behandling på lågbetalda arbetsplatser (AP Migration 2012).

6.2.5 Den Fysiska Utsattheten

Mohan Dutta beskriver olika fysiska risker och påfrestningar som migrantarbetare inom byggsektorn i Singapore utsätts för genom intervjuer med bangladeshiska byggarbetare. Utöver att arbetare tvingas jobba när de är sjuka eller skadade, som nämndes i förhållande till den ekonomiska utsattheten, är säkerheten på arbetsplatserna så pass låg att arbetare förlikar sig med tanken om att olyckor är sannolika när de går till jobbet. I intervjuer framkommer att olyckor och skador är del av arbetarnas vardag, både för sig själva och bevittnade tragedier som drabbat kollegor. De intervjuade byggarbetarna i Duttas artikel vittnar om flera dödsfall av människor de arbetat med (Dutta 2017, s. 5).

Den fysiska påfrestningen utgörs också av arbetarnas brist på sömn, vila och näring. Duttas intervjupersoner beskriver ett vanligt upplägg för en migrantarbetare i Singapore, där det mest förekommande är att bo i delade boenden med andra byggarbetare. Liksom i Qatar, beskrivs låg hygienisk standard och avsaknad av kök för att laga egen mat som ett problem för arbetare i Singapore. Det här gör dem helt beroende av maten som tillhandahålls av anlidade leverantörer. Medan kvaliteten varierar beskrivs den generella nivån som låg, och maten levereras ofta långt innan de får avbrott i arbetsdagen, vilket gör den oätbar, och leder till utebliven måltid eller matförgiftning (Dutta 2017, s. 6-8). Bristen på sömn och vila orsakas av långa arbetsdagar, boendenas långa avstånd från arbetsplatserna och trångboddheten som många lever med. Intervjupersoner nämner intervallet mellan halv fem och halv sex som normalt för att gå upp på morgonen, dels för att arbetsdagen börjar tidigt, dels för att köerna till toaletterna där de bor är långa och dels på grund av den långa resan till jobbet. Den dåliga sömnen och utsattheten för hetta under dagen skapar betydlig utmattning. Eftersom byggarbetet är fysiskt krävande leder utmattningen och brist på näring till ökad skaderisk. Vidare beskrivs en komponent som utgör ytterligare press, hot och verbal aggressivitet från arbetsgivare. Stressen som det här orsakar, i samband med den oro som arbetare redan upplever för att kunna försörja sig själva och eventuell familj är en påfrestning i sig, men leder också till ökat risktagande på arbetsplatsen ([Dutta 2017](#), s. 8).

Den åttonde indikatorn för anständigt arbete, *säker arbetsmiljö*, uppfylls inte på grund av de flera presenterade faktorerna som ökar skaderisken på byggarbetsplatser. Inte heller den tredje indikatorn; *anständig arbetstid* hedras enligt resultaten ovan.

7. Jämförande Analys och Diskussion

Resultaten från den här undersökningen har visat att det finns tydliga likheter mellan Qatar och Singapore, både i förhållande till internationell image och konstruktion, och i förhållande till brott mot arbetares rättigheter inom byggsektorn. Detta trots att länderna har drastiskt olika bakgrund, där det ena är en arabisk oljestat i Mellanöstern och att den andra är en kosmopolitisk, teknologisk framtidsstat i Sydostasien.

Vi konstaterar att både Qatar och Singapore är med i den globala tävlingen om storstäders inflytande på världsmarknaden och internationell politik, med andra ord, aspirationen om att skapa städer med *global city* status. För att åstadkomma detta har båda länderna genomgått en storskalig rekrytering av migrerad arbetskraft, både högutbildad och lågutbildad, som på olika sätt tillför till ländernas status. Rollen som de högutbildade arbetarna spelar i sammanhanget är att bidra till de industrier som är nödvändiga för att styra och administrera internationella företag, vilket är essentiellt om en stad ska kunna klättra i hierarkin av *global cities*. För att attrahera den högutbildade arbetskraften har arkitektur varit ett redskap för länderna att förmedla sina styrkor och eftertraktade egenskaper till omvärlden. Statligt finansierade mega-projekt har varit en förekommande strategi i båda länderna där områden som *The Pearl of Qatar* och *Marina Center* fyller motsvarande funktion, nämligen att locka höginkomsttagare från olika delar av världen, och koncentrera humankapital i storstäderna. Båda staterna har också gjort satsningar inom kultur och akademi för att attrahera högpresterande studenter med potential för att bli framtidens höginkomsttagare, och för att positionera sig i omvärldens ögon som ett sofistikerat land och ett attraktivt resmål.

Vad gäller hantering av den lågutbildade arbetskraften finns också långtgående likheter. Det kanske mest återkommande fenomenet som framkom av resultaten, som också genomsyrar hela arbetarnas upplevelse från rekrytering till hemfärd, är avgiften som de betalar för att få komma in, och arbeta i landet. Den väsentliga skillnaden mellan länderna är vem avgiften betalas till, där *kafeelen* är den som är ytterst ansvarig för den typen av ärenden inom

kafala-systemet, medan rekryterare i arbetarnas ursprungsländer visade sig vara mottagare av avgiften för dem med Singapore som destination. Utfallet blir detsamma för arbetsmigranter i båda länderna. Eftersom de som söker jobb inom byggsektorn i Qatar och Singapore generellt kommer från ekonomiskt utsatta bakgrunder skapar avgiften en skuld som förföljer dem under deras arbetstid i mottagarländerna. Skulden upprätthåller sedan flera av de utpressande system som används av arbetsgivare, eftersom migrantarbetarnas desperation gör att de går med på undermåliga villkor. Undanhållandet av löner för att manipulera arbetare, rädsla för att klaga eller demonstrera mot orättvisa villkor, och de fysiska risker som arbetare utsätter sina kroppar för är alla exempel på omständigheter som möjliggörs, både i Singapore och i Qatar, av en rädsla för att försätta sig själva och eventuella familjer i skuld.

Den andra faktorn som möjliggör utnyttjandet av migrantarbetare är den generella synen på migrantarbetare. Både i Singapore och i Qatar var lågutbildade arbetsmigranter rumsligt segregerade från lokalbefolkningen genom placeringen av arbetarnas boenden och genom restriktioner som förbjöd dem från att vistas inom specifika områden. Det här, i samband med bristande anställningsskydd och den låga utsträckningen av bestraffning som åläggs arbetsgivare som begår bedrägliga handlingar mot sina anställda tyder på att migrantarbetare inom byggsektorn ses som mindre värda än högutbildad arbetskraft. Bristande yttrandefrihet och tryckfrihet var ytterligare omständigheter i länderna som försvårade insatser för att förbättra byggarbetarnas situation.

8. Slutsats, framtida forskning och avslutande reflektioner

Slutligen går det att konstatera att konstruktion har varit ett tillvägagångssätt för de förmögna länderna Qatar och Singapore vid branding, för att skapa en god internationell image, och för att främja ekonomisk tillväxt. Vid en närmare granskning av byggsektorn, som i båda länderna utgörs till majoritet av migrantarbetare, har den här undersökningen demonstrerat hur vinster som länderna drar med hjälp av arkitektur och infrastruktur, till stor del sker på bekostnad av en marginaliserad folkgrupp, lågbetalda gästarbetare.

Bidragen från min undersökning öppnar upp för vidare forskning av olika slag. Den övergripande naturen av den här studien hade inom fortsatt forskning kunnat delas upp för att

göra mer ingående granskning av de olika komponenterna som det här arbetet byggs upp av. ILO:s indikatorer är en beståndsdel av det här arbetet som hade kunnat få utökat fokus. Varje indikator av de tio som användes här, går att studera i noggrannhet genom applikationer på olika fall. Det finns också goda förutsättningar för att ha kvantitativa inslag i en sådan studie som hade kunnat möjliggöra mer konkreta jämförelser. Mitt arbete inriktar sig främst på förhållanden i mottagarländer, så ett annat intressant bidrag hade även varit att studera arbetares ursprungsländer mer ingående för att få förståelse för de omständigheter som gör att de tvingas söka sig till arbete i utlandet. Inom ämnet *image och branding* hade det också varit givande att undersöka graden av osanning och propaganda som går att återfinna i ländernas retorik för att kommunicera sin självbild, både inom landet, och till omvärlden.

Som avslutande reflektion har det varit givande att analysera orsakerna till de generella uppfattningar som finns om länder och reflektera kring huruvida dessa uppfattningar till största del grundas i ländernas handlingar eller deras förmåga att marknadsföra specifika egenskaper hos sig själva. Inom studier förknippade med internationella relationer är det här ett essentiellt perspektiv att bära med sig för att förstå varför olika narrativ bildas kring konflikter, maktrelationer och pågående processer.

9. Referensförteckning

Abdulahadi Khalaf, Alshehabi, O. and Hanieh, A. (2015). *Transit States Labour, Migration and Citizenship in the Gulf*. London: Pluto Press.

Anholt, S. (2009). *Places*. Palgrave Macmillan.

Donini, A. (2019). Social Suffering and Structural Violence: Nepali Workers in Qatar. In: *The ILO @ 100: addressing the past and future of work and social protection*. Leiden ; Boston: Brill/Nijhoff. pp. 178-198.

Esaiasson, Peter - Gilljam, Mikael - Oscarsson, Henrik - Towns, Ann - Wängnerud, Lena, 2017. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*, 5 uppl. Stockholm: Norstedts Juridik.

Gardner, A.M., De Genova, N. and Peutz, N.E. (2010) 'Engulfed: Indian Guest Workers, Bahraini Citizens, and the Structural Violence of Kafala System', *Deportation Regime: Sovereignty, Space, and the Freedom of Movement*, 1, pp. 196–223.

Jonas, A.E.G., Mccann, E. and Thomas, M. (2015). *Urban geography : a critical introduction*. Chichester: Wiley Blackwell.

Knox, Paul – Pinch, Steven. (2006). *Urban social geography : an introduction*. Harlow, England ; New York: Pearson Education.

McNeill, D. (2011). The 'Bilbao Effect'. *Readings in Urban Theory*, 303-318.

Schielke, Samuli. (2020). *Migrant Dreams: Egyptian workers in the Gulf State*. Cairo; New York: The American University in Cairo Press.

Seiger, F.K., Timmerman, C., Salazar, N.B. and Wets, J. (2020). *Migration at work : aspirations, imaginaries and structures of mobility*. Leuven: Leuven University Press.

Teorell, Jan – Svensson, Torsten (2007). *Att fråga och att svara: samhällsvetenskaplig metod*. Malmö: Liber.

Hall, T. & Barrett, H. (2011). *Urban Geography* (4th ed.). Routledge.
<https://doi.org/10.4324/9780203805336>

Al Thani, M. (2022). Channelling Soft Power: The Qatar 2022 World Cup, Migrant Workers, and International Image. *The International Journal of the History of Sport*, 38(17), pp.1–24.
doi:<https://doi.org/10.1080/09523367.2021.1988932>.

- Arango, J. (2000). Explaining Migration: A Critical View. *International Social Science Journal*, 52(165), pp.283–296. doi:<https://doi.org/10.1111/1468-2451.00259>.
- Park, B.-G. (2007). Imaginative Construction of a Global City as a Strategy for the Growth of Knowledge-based Economies: A Critical Evaluation of the Place-marketing in Singapore. *Journal of the Korean Geographical Society*, 42(2), pp. 280-294
<https://journal.kgeography.or.kr/articles/pdf/LAQy/geo-2007-042-02-7.pdf>
- Brannagan, P.M. and Giulianotti, R. (2014). Qatar, Global Sport and the 2022 FIFA World Cup. *Leveraging Legacies from Sports Mega-Events*, [online] pp.154–165. doi:https://doi.org/10.1057/9781137371188_14.
- Buckley, M. (2014). On the Work of Urbanization: Migration, Construction Labor, and the Commodity Moment. *Annals of the Association of American Geographers*, 104(2), pp.338–347. doi:<https://doi.org/10.1080/00045608.2013.858572>.
- Dutta, M. (2017). Migration and Health in the Construction Industry: Culturally Centering Voices of Bangladeshi Workers in Singapore. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 14(2), p.132. doi:<https://doi.org/10.3390/ijerph14020132>.
- Erlich, M. – Grabelsky, J. (2005). Standing at a crossroads: the building trades in the twenty-first century. *Labor History*, 46(4), pp.421–445. doi:<https://doi.org/10.1080/00236560500266241>.
- Ganji, S.K. (2016). Leveraging the World Cup: Mega Sporting Events, Human Rights Risk, and Worker Welfare Reform in Qatar. *Journal on Migration and Human Security*, 4(4), pp.221–259. doi:<https://doi.org/10.1177/233150241600400403>.
- Huang, S. and Yeoh, B.S.A. (2003). The Difference Gender Makes: State Policy and Contract Migrant Workers in Singapore. *Asian and Pacific Migration Journal*, 12(1-2), pp.75–97. doi:<https://doi.org/10.1177/011719680301200104>.
- Kaur, S., Tan, N. and Dutta, M.J. (2016). Media, Migration and Politics: The Coverage of the Little India Riot in The Straits Times in Singapore. *Journal of Creative Communications*, [online] 11(1), pp.27–43. doi:<https://doi.org/10.1177/0973258616630214>.
- Lux, C. (2014). Qatar National Library – Architecture as innovation in the Arab world. *IFLA*, 40(3), pp.174–181. doi:<https://doi.org/10.1177/0340035214546984>.
- Mohammad, R. and Sidaway, J.D. (2016). Shards and Stages: Migrant Lives, Power, and Space Viewed from Doha, Qatar. *Annals of the American Association of Geographers*, 106(6), pp.1397–1417. doi:<https://doi.org/10.1080/24694452.2016.1209402>.
- Muratovski, G. (2012). The role of architecture and integrated design in city branding. *Place Branding and Public Diplomacy*, 8(3), pp.195–207. doi:<https://doi.org/10.1057/pb.2012.12>.

- Ortiga, Y.Y. (2014). Multiculturalism on Its Head: Unexpected Boundaries and New Migration in Singapore. *Journal of International Migration and Integration*, 16(4), pp.947–963. doi:<https://doi.org/10.1007/s12134-014-0378-9>.
- Rizzo, A. (2014). Rapid urban development and national master planning in Arab Gulf countries. Qatar as a case study. *Cities*, 39, pp.50–57. doi:<https://doi.org/10.1016/j.cities.2014.02.005>.
- Koch, N. (2014). ‘Building glass refrigerators in the desert’: discourses of urban sustainability and nation building in Qatar. *Urban Geography*, 35(8), pp.1118–1139. doi:<https://doi.org/10.1080/02723638.2014.952538>.
- Mahgoub, Y. – Qawasmeh, R.A. (2012), Cultural and Economic Influences on Multi-Cultural Cities: the Case of Doha, Qatar”. *Open House International*. Vol. 37 No. 2, pp. 33-41. <https://doi.org/10.1108/OHI-02-2012-B0005>
- Piper, N. (2006). Migrant Worker Activism in Singapore and Malaysia: Freedom of Association and the Role of the State. *Asian and Pacific Migration Journal*, 15(3), pp.359–380. doi:<https://doi.org/10.1177/011719680601500304>.
- Tappe, O. and Nguyen, M.T.N. (2019). Southeast Asian Trajectories of Labour Mobility: Precarity, Translocality, and Resilience. *TRaNS: Trans -Regional and -National Studies of Southeast Asia*, 7(1), pp.1–18. doi:<https://doi.org/10.1017/trn.2019.4>.
- Yea, S. and Chok, S. (2018). Unfreedom Unbound: Developing a Cumulative Approach to Understanding Unfree Labour in Singapore. *Work, Employment and Society*, 32(5), pp.925–941. doi:<https://doi.org/10.1177/0950017017738956>.
- Yeoh, B.S.A. (2004). Cosmopolitanism and its Exclusions in Singapore. *Urban Studies*, 41(12), pp.2431–2445. doi:<https://doi.org/10.1080/00420980412331297618>.
- Yeoh, B.S.A., Baey, G., Platt, M. and Wee, K. (2017). Bangladeshi construction workers and the politics of (im)mobility in Singapore. *City*, 21(5), pp.641–649. doi:<https://doi.org/10.1080/13604813.2017.1374786>.
- Yue, C.S. (2011). Foreign Labor in Singapore: Trends, Policies, Impacts, and Challenges. PIDS *Discussion Paper Series* 2011(24). pp. 1-33 <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/126866/1/pidsdps1124.pdf>.
- Zeineddine, C. (2017). Employing nation branding in the Middle East - United Arab Emirates (UAE) and Qatar. *Management & Marketing*, 12(2), pp.208–221. doi:<https://doi.org/10.1515/mmcks-2017-0013>.
- Amnesty International (2019). *Reality Check: Migrant Workers’ Rights in Qatar*. Amnesty International.

<https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2019/02/reality-check-migrant-workers-rights-with-two-years-to-qatar-2022-world-cup/>. (Hämtad 22-05-23)

AP Migration (2012). "Foreign workers in Singapore". ILO. (Hämtad 22-05-23)
<https://apmigration.ilo.org/news/singapore-and-foreign-workers>.

Britannica. (2023). "Gulf Cooperation Council: International Organization".
<https://www.britannica.com/topic/Gulf-Cooperation-Council> (Hämtad 22-05-23)

Robinson, K. (2022). "What Is the Kafala System?" Council on Foreign Relations.
<https://www.cfr.org/backgrounder/what-kafala-system#chapter-title-0-11>. (Hämtad 22-05-23)

Freedom House. (2023a). "Qatar: Freedom in the World 2023 Country Report".
<https://freedomhouse.org/country/qatar/freedom-world/2023>. (Hämtad 22-05-23)

Freedom House (2023b). "Singapore: Freedom in the World 2023 Country Report". Freedom House.
<https://freedomhouse.org/country/singapore/freedom-world/2023>. (Hämtad 22-05-23)

Government Communications Office (2016). *Qatar National Vision 2030 - Government Communications Office*. Government Communications Office.
<https://www.gco.gov.qa/en/about-qatar/national-vision2030/.m> (Hämtad 22-05-23)

Human Rights Watch (2019). World Report 2020: Rights Trends in Qatar. [online] Human Rights Watch. Available at: <https://www.hrw.org/world-report/2020/country-chapters/qatar>. (Hämtad 22-05-23)

Human Rights Watch (2021). *Singapore: Events of 2021*. Human Rights Watch.
<https://www.hrw.org/world-report/2022/country-chapters/singapore>. (Hämtad 22-05-23)

ILO. (2008). "Labour Migration".
https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/how-the-ilo-works/WCMS_DOC_ASI_ARE_MIG_EN/lang--en/index.htm (Hämtad 22-05-23)

ILO. (2013). "Decent work indicators guidelines for producers and users of statistical and legal framework indicators: indicators ILO manual". Second version. (2013). [online] ILO.
https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---integration/documents/publication/wcms_229374.pdf. (Hämtad 22-05-23)

Pattison, P. (2022). *Migrant workers in Qatar left in debt after being ordered home before World Cup starts | Qatar | The Guardian*. [amp.theguardian.com. https://amp.theguardian.com/global-development/2022/sep/22/migrant-workers-in-qatar-left-in-debt-after-being-ordered-home-before-world-cup-starts](https://amp.theguardian.com/global-development/2022/sep/22/migrant-workers-in-qatar-left-in-debt-after-being-ordered-home-before-world-cup-starts) . (Hämtad 22-05-23)

Pattisson, P. – McIntyre, N. (2021). Revealed: 6,500 migrant workers have died in Qatar as it gears up for World Cup. *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/global-development/2021/feb/23/revealed-migrant-worker-deaths-qatar-fifa-world-cup-2022>. (Hämtad 22-05-23)

Regeringskansliet. (2021). "SINGAPORE – Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer: situationen per den 31 december 2021". Regeringen. <https://www.regeringen.se/globalassets/regeringen/bilder/utrikesdepartementet/utrikesminister/singapore-mr-rapport-2021.pdf> (Hämtad 22-05-23)

OHCHR (1990). *International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families*. United Nations. <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-convention-protection-rights-all-migrant-workers>. (Hämtad 22-05-23)